

Utbildningsutskottets betänkande

1983/84: 30

om sysselsättningsskapande åtgärder inom utbildningsdepartementets verksamhetsområde m. m. (prop. 1983/84: 150 bil. 3)

ÅTTONDE HUVUDTITELN

Propositionen

Regeringen har i proposition 1983/84: 150 bilaga 3 (utbildningsdepartementet)

dels under avsnittet Skolväsendet, punkt B 17 (s. 1–3) föreslagit riksdagen att

1. godkänna vad som i propositionen förordats om rekryteringsbidrag budgetåret 1984/85 för platser i gymnasial lärlingsutbildning,

2. medge att kostnaderna för rekryteringsbidraget ersätts ur det under åttonde huvudtiteln uppförda förslagsanslaget Bidrag till driften av gymnasieskolor,

dels under avsnittet C. Vuxenutbildning (s. 3–5) berett riksdagen tillfälle att ta del av vad som i propositionen anförts om ökade vuxenutbildningsinsatser för arbetslösa m. m.,

dels under avsnittet D. Högskola och forskning (s. 5–6) föreslagit riksdagen att

1. till Humanistiska fakulteterna för budgetåret 1984/85, utöver vad som föreslagits i proposition 1983/84: 107 bilaga 5, anvisa ytterligare reservationsanslag av 2 334 000 kr.,

2. till Teologiska fakulteterna för budgetåret 1984/85, utöver vad som föreslagits i proposition 1983/84: 107 bilaga 5, anvisa ytterligare reservationsanslag av 176 000 kr.,

3. till Juridiska fakulteterna för budgetåret 1984/85, utöver vad som föreslagits i proposition 1983/84: 107 bilaga 5, anvisa ytterligare reservationsanslag av 206 000 kr.,

4. till Samhällsvetenskapliga fakulteterna för budgetåret 1984/85, utöver vad som föreslagits i proposition 1983/84: 107 bilaga 5, anvisa ytterligare reservationsanslag av 2 738 000 kr.,

5. till Medicinska fakulteterna för budgetåret 1984/85, utöver vad som föreslagits i proposition 1983/84: 107 bilaga 5, anvisa ytterligare reservationsanslag av 2 293 000 kr.,

6. till Odontologiska fakulteterna för budgetåret 1984/85, utöver vad som föreslagits i proposition 1983/84: 107 bilaga 5, anvisa ytterligare reservationsanslag av 421 000 kr.,

7. till Farmaceutiska fakulteten för budgetåret 1984/85, utöver vad som föreslagits i proposition 1983/84: 107 bilaga 5, anvisa ytterligare reservationsanslag av 236 000 kr.,

8. till Matematisk-naturvetenskapliga fakulteterna för budgetåret 1984/85, utöver vad som föreslagits i proposition 1983/84: 107 bilaga 5, anvisa ytterligare reservationsanslag av 4458 000 kr.,

9. till Tekniska fakulteterna för budgetåret 1984/85, utöver vad som föreslagits i proposition 1983/84: 107 bilaga 5, anvisa ytterligare reservationsanslag av 4046 000 kr.,

10. till Temaorienterad forskning för budgetåret 1984/85, utöver vad som föreslagits i proposition 1983/84: 107 bilaga 5, anvisa ytterligare reservationsanslag av 181 000 kr.,

11. till Bidrag till kommunal högskoleutbildning m.m. för budgetåret 1984/85, utöver vad som föreslagits i proposition 1983/84: 100 bilaga 10, anvisa ytterligare reservationsanslag av 100 000 kr.

Motionerna

1983/84: 2934 av Kerstin Göthberg m. fl. (c) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om lärlingsutbildning som en fullvärdig gymnasial utbildningsform,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts rörande fortsatt statsbidrag till s. k. färdigutbildning inom lärlingsutbildningen,

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i övrigt anförts rörande ett nytt statsbidragssystem till lärlingsutbildningen,

4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om inriktningen på datautbildning för vuxna.

1983/84: 2940 av Per Unckel m. fl. (m) vari – såvitt nu är i fråga – yrkas

1. att riksdagen hos regeringen begär förslag till lärlingssystem i enlighet med vad som i motionen anförts,

2. att riksdagen beslutar om förändringar rörande de utbildningsinriktningar som får komma i fråga för lärlingsutbildning i enlighet med vad som i motionen anförts,

3. att riksdagen beslutar att som sin mening ge regeringen till känna vad som i motionen anförts om upphandling av utbildning för arbetslösa,

4. att riksdagen med avslag på regeringens förslag om höjning av utbildningsbidraget till doktorander beslutar om inrättande av doktorandtjänster i enlighet med vad som i motionen anförts.

1983/84: 2945 av Lars Werner m. fl. (vpk) vari yrkas att riksdagen avslår proposition 1983/84: 150 bilaga 3 vad avser rekryteringsbidrag budgetåret 1984/85 för platser i gymnasial lärlingsutbildning.

1983/84: 2956 av Jan-Erik Wikström m. fl. (fp) vari – såvitt nu är i fråga – yrkas

26. att riksdagen med avslag på regeringens hemställan under avsnitt C i bilaga 3 beslutar vad som i motionen anförts angående möjligheterna att omvandla stimulansbidraget till elevveckotimmar,

27. att riksdagen med avslag på regeringens hemställan under avsnitt C i bilaga 3 beslutar vad som i motionen anförts om möjligheten för folkhögskolorna att anordna kurser av varierande längd,

29. att riksdagen med avslag på regeringens hemställan under avsnitt D i bilaga 3 beslutar

a) att till Humanistiska fakulteterna för budgetåret 1984/85, utöver vad som föreslagits i proposition 1983/84: 107 bilaga 5, anvisa ytterligare reservationsanslag av 4 668 000 kr.,

b) att till Teologiska fakulteterna för budgetåret 1984/85, utöver vad som föreslagits i proposition 1983/84: 107 bilaga 5, anvisa ytterligare reservationsanslag av 352 000 kr.,

c) att till Juridiska fakulteterna för budgetåret 1984/85, utöver vad som föreslagits i proposition 1983/84: 107 bilaga 5, anvisa ytterligare reservationsanslag av 412 000 kr.,

d) att till Samhällsvetenskapliga fakulteterna för budgetåret 1984/85, utöver vad som föreslagits i proposition 1983/84: 107 bilaga 5, anvisa ytterligare reservationsanslag av 5 476 000 kr.,

e) att till Medicinska fakulteterna för budgetåret 1984/85, utöver vad som föreslagits i proposition 1983/84: 107 bilaga 5, anvisa ytterligare reservationsanslag av 4 586 000 kr.,

f) att till Odontologiska fakulteterna för budgetåret 1984/85, utöver vad som föreslagits i proposition 1983/84: 107 bilaga 5, anvisa ytterligare reservationsanslag av 842 000 kr.,

g) att till Farmaceutiska fakulteten för budgetåret 1984/85, utöver vad som föreslagits i proposition 1983/84: 107 bilaga 5, anvisa ytterligare reservationsanslag av 472 000 kr.,

h) att till Matematisk-naturvetenskapliga fakulteterna för budgetåret 1984/85, utöver vad som föreslagits i proposition 1983/84: 107 bilaga 5, anvisa ytterligare reservationsanslag av 8 916 000 kr.,

i) att till Tekniska fakulteterna för budgetåret 1984/85, utöver vad som föreslagits i proposition 1983/84: 107 bilaga 5, anvisa ytterligare reservationsanslag av 8 092 000 kr.,

j) att till Temaorienterad forskning för budgetåret 1984/85, utöver vad som föreslagits i proposition 1983/84: 107 bilaga 5, anvisa ytterligare reservationsanslag av 362 000 kr.,

k) att till Bidrag till kommunal högskoleutbildning m. m. för budgetåret 1984/85, utöver vad som föreslagits i proposition 1983/84: 100 bilaga 10, anvisa ytterligare reservationsanslag av 200 000 kr.

Utskottet

Skolväsendet

Med anledning av förslag i proposition 1983/84: 26 om särskilda sysselsättningsskapande åtgärder för budgetåret 1983/84 godkände riksdagen att ett rekryteringsbidrag om 5 000 kr. per nyinrättad lärlingsplats skulle utgå till kommunerna under resten av innevarande budgetår. I den förevarande propositionen 1983/84: 150 föreslås nu att ett rekryteringsbidrag skall lämnas även för budgetåret 1984/85. Kommunerna bör få 5 000 kr. per plats för extra ersättning till företag och institutioner som inrättar nya lärlingsplatser. Detta bör gälla för grundutbildning som påbörjas under tiden den 1 juli 1984—den 30 juni 1985. Ett sådant bidrag bör enligt propositionen kunna leda till att ytterligare 1 000 platser inrättas. Kostnaden härför beräknas till 5 milj. kr. Kostnaden för bidraget bör enligt propositionen ersättas ur anslaget Bidrag till driften av gymnasieskolor.

Regeringens förslag under rubriken Skolväsendet har föranlett sex motionsyrkanden om lärlingsutbildning.

Utskottet vill först som bakgrund till sin behandling av dessa motionsyrkanden kort redovisa riksdagens nyligen fattade beslut om gymnasial lärlingsutbildning som reguljär utbildningsform och om statsbidrag till sådan utbildning.

Enligt riksdagsbeslutet skall det upprättas en ramkursplan för lärlingsutbildningen. Lärlingsutbildningen skall med utgångspunkt i denna utformas under stor lokal frihet med hänsynstagande till förutsättningarna vid de enskilda företagen och institutionerna och utvecklingen inom yrkesområdet. När det gäller planering och dimensionering m. m. skall samråd mellan berörda arbetsmarknadsparter och myndigheter på central och regional nivå ske samlat för lärlingsutbildning och övrig yrkesinriktad utbildning, så att de olika utbildningsalternativen kan komplettera varandra.

Vid anordnande av den gymnasiala lärlingsutbildningen skall skolstyrelsen höra planeringsrådet i kommunen eller det eller de yrkesråd som berörs. Det ankommer på skolstyrelsen att godkänna företag eller institution som vill inrätta lärlingsplats. Ett villkor för godkännande måste vara att företaget eller institutionen i fråga bedöms kunna fullgöra alla åtaganden avseende handledning och att arbets- och utbildningsförhållandena i övrigt är tillfredsställande. Regler enligt lag och avtal om arbetsmiljö m. m. skall äga samma giltighet för dessa ungdomar som för andra anställda på arbetsstället. När skolstyrelsen inrättar lärlingsplats bör utgångspunkten vara att berörd arbetstagarpart getts tillfälle att ta ställning till utbildnings-

åtagandet. Om arbetstagarparten sagt nej till utbildningsåtagandet bör sökanden kunna antas endast om det finns särskilda skäl. Det som bäst tillgodoser elevens intresse måste vara vägledande. Föreskrifterna om lärlingsutbildning får enligt riksdagsbeslutet inte utformas så att skolstyrelsens möjligheter att fatta beslut urholkas. Vad gäller tillsynen av lärlingsutbildningen skall skolstyrelsen för tillsynen anlita personer som den själv finner lämpliga.

Möjligheterna till samordning av regelsystemen för gymnasial lärlingsutbildning, inbyggd utbildning och lokalt arbetsmarknadsanknuten specialkurs i gymnasieskolan skall tas till vara.

Statsbidraget till inbyggd utbildning och lärlingsutbildning är i dag identiska till sin uppbyggnad. Särskilt statsbidrag till tillsyns- och uppföljningsuppgifter utgår med upp till 10 % av lönekostnadsdelen av statsbidraget till såväl inbyggd utbildning som lärlingsutbildning. Likartade beräkningsgrunder för bidragen till inbyggd utbildning och lärlingsutbildning ger administrativa vinster vid statsbidragshanteringen. För lärlingsutbildning har kommunen rätt att få statsbidrag med belopp som motsvarar 30 lärotimmar per vecka. Utbildningsinsatsen i företaget kan i vissa fall minskas genom att särskilda utbildningsinslag anordnas genom kommunens försorg. Kostnaden för dessa utbildningsinslag kan då bestridas med bidraget till visst antal av dessa 30 timmar (UbU 1983/84: 19, rskr 1983/84: 321).

I motion 1983/84: 2934 (yrkande 1) begärs att riksdagen som sin mening skall ge regeringen till känna att lärlingsutbildningen skall betraktas som en fullvärdig gymnasial utbildningsform vid sidan av övriga studievägar i gymnasieskolan. Enligt motion 1983/84: 2940 (yrkande 2) bör lärlingsutbildning kunna anordnas som alternativ till studieväg i gymnasieskolan.

Vad gäller anordnande av lärlingsutbildning som alternativ till studieväg i gymnasieskolan har utskottet uppfattningen att lärlingsutbildning är ett värdefullt komplement till gymnasieskolans ordinarie utbud av studievägar. Det gäller främst mindre frekventa yrken bl. a. inom hantverksområdet. På orter där det inte finns underlag för vissa studievägar kan också lärlingsutbildningen bidra till att ge ungdomar, som annars inte skulle ha sökt till gymnasieskolan, möjlighet till en yrkesutbildning. För vissa ungdomar kan av bl. a. sociala skäl en lärlingsplats vara ett lämpligt alternativ. Med hänvisning till det anförda avstyrker utskottet motionerna 1983/84: 2934 yrkande 1 och 1983/84: 2940 yrkande 2.

I motion 1983/84: 2934 (yrkande 3) begärs förslag om ett nytt statsbidragssystem för lärlingsutbildningen. Bidraget bör enligt motionen konstrueras så att bidrag utgår även till lärlingslöner. Även andra kostnader bör beaktas, t. ex. materialkostnader, handledningskostnader och kostnader för utvecklings- och försöksverksamhet.

Utskottet har i det föregående redovisat riksdagens beslut om statsbidragssystem för lärlingsutbildningen. Utskottet erinrar vidare om att statens bidrag är ett bidrag till anordnande av utbildning. Det är enligt utskot-

tets mening inte en uppgift för staten att genom bidrag till utbildningen ersätta företag eller institution för lön åt lärlingar. Med hänvisning härtill avstyrks motion 1983/84: 2934 yrkande 3.

I motion 1983/84: 2934 (yrkande 2) begärs statsbidrag till färdigutbildning inom lärlingsutbildningen.

Det ankommer på berörda arbetsmarknadsparter att överväga hur en lämplig färdigutbildning skall anordnas. Frågor om kompletterande gymnasial yrkesutbildning berörs i proposition 1983/84: 116 om gymnasieskola i utveckling, enligt vilken en arbetsgrupp skall tillsättas inom utbildningsdepartementet för att bl. a. behandla samspelet mellan skola och arbetsliv. Med hänvisning till det anförda avstyrker utskottet motion 1983/84: 2934 yrkande 2.

I motion 1983/84: 2940 (yrkande 1) begärs förslag om ett nytt lärlingssystem som skall kunna introduceras fr. o. m. läsåret 1985/86. För att minska ungdomsarbetslösheten bör enligt motionärerna ett system byggas upp som skapar möjligheter till nya arbetstillfällen för ungdom. Motionärerna anger ett antal principer enligt vilka ett lärlingssystem kan förverkligas som bygger på erfarenheter av lärlingsutbildning utomlands. Regeringen bör enligt motionen omgående överväga den närmare utformningen av systemet och förelägga riksdagen förslag i frågan.

Utskottet erinrar om vad utskottet i sitt betänkande 1983/84: 19 redovisat om den yrkesinriktade utbildningen i den svenska gymnasieskolan. Utskottet erinrar vidare om att föredragande statsrådet i proposition 1983/84: 116 om gymnasieskola i utveckling tar upp frågor om gymnasieskolans yrkesinriktade utbildning i framtiden. Enligt statsrådet är det både nödvändigt och önskvärt att ytterligare yrkesinriktad utbildning organiseras i form av arbetsplatsförlagd utbildning. Olika samarbetsformer bör utvecklas mellan skolan och olika branscher, företag och arbetsplatser, bl. a. för att skolan skall få tillgång till sådan kvalificerad och dyr utrustning som den inte själv kan skaffa. Med hänvisning till vad som anförts föreslår utskottet att riksdagen avslår motion 1983/84: 2940 yrkande 1.

Enligt motion 1983/84: 2945 bör riksdagen avslå förslaget om rekryteringsbidrag budgetåret 1984/85 för platser i gymnasial lärlingsutbildning.

Utskottet, som ansluter sig till föredragande statsrådets bedömning om behovet av ett stimulansbidrag för lärlingsutbildningen, avstyrker motion 1983/84: 2945 och föreslår riksdagen att godkänna det som i propositionen har förordats om rekryteringsbidrag budgetåret 1984/85 för platser i gymnasial lärlingsutbildning samt att medge att kostnaden för rekryteringsbidraget ersätts ur det under åttonde huvudtiteln uppförda förslagsanslaget Bidrag till driften av gymnasieskolor.

Vuxenutbildning

Riksdagen bereds tillfälle att ta del av vad som anförs i proposition 1983/84: 150 om vissa åtgärder nästa budgetår inom vuxenutbildningen vilka motiveras av införandet av ny teknik i arbetslivet och vilka kan stärka individernas ställning på en föränderlig arbetsmarknad. Med stöd av riksdagens bemyndiganden (UbU 1983/84: 14, rskr 1983/84: 196) tidigare under våren 1984 avser regeringen att medge ökade ramar inom den kommunala vuxenutbildningen och grundutbildningen för vuxna samt inom folkhögskolan.

Enligt motion 1983/84: 2940 (yrkande 3) är det mindre lämpligt att av arbetsmarknadsskäl öka intagningskapaciteten inom vuxenutbildningen. I stället bör arbetsmarknadsmyndigheterna tillgodose behovet av utbildning och därvid bl. a. upphandla utbildning inom den kommunala vuxenutbildningen och folkhögskolan. Arbetsmarknadsmyndigheterna skall bekosta denna utbildning inom ramen för beviljade anslag till arbetsmarknadsåtgärder.

Utskottet vill först erinra om att riksdagen under många år bemyndigat regeringen att utvidga vuxenutbildningens ramar av arbetsmarknadsskäl. Det är angeläget att tillgodose behovet av utbildning för de arbetslösa, de kortutbildade och de som i övrigt har en osäker ställning på arbetsmarknaden. Utskottet har ingen erinran mot att regeringen utnyttjar riksdagens bemyndiganden på det sätt som anges i propositionen. För att nå så många som möjligt bör nämligen flera metoder kunna användas. Detta kan också innebära större flexibilitet och lägre kostnader totalt sett för staten. Den utbildning för arbetslösa som sker i form av arbetsmarknadsutbildning där deltagarna får utbildningsbidrag anordnas till större delen vid särskilda arbetsmarknadsutbildningscentra (AMU-centra). Arbetsmarknadsutbildning kan också ordnas på annat sätt, t. ex. genom att deltagarna hänvisas till lediga utbildningsplatser inom det reguljära utbildningsväsendet, såsom gymnasieskolan, den kommunala vuxenutbildningen och folkhögskolan. I dessa fall betalar arbetsmarknadsmyndigheterna utbildningsbidragen och utbildningsanordnarna utbildningen. Det finns inte något som hindrar att arbetsmarknadsutbildning, där deltagarna har utbildningsbidrag, även ordnas genom att man beställer och med arbetsmarknadsmedel bekostar en särskild kurs vid t. ex. kommunal vuxenutbildning i stället för att anordna utbildningen vid ett AMU-center. Med hänvisning till det anförda föreslår utskottet att riksdagen avslår motion 1983/84: 2940 yrkande 3.

En av de åtgärder som regeringen avser vidta med stöd av riksdagens bemyndigande är att öka folkhögskolornas totala ram nästa budgetår med 10 000 elevveckor avsedda för kurser för arbetslös ungdom. Kurserna får liksom tidigare år omfatta högst tio veckor. De berättigar till statsbidrag utan hinder av 83 § folkhögskoleförordningen (1977: 551) och förordningen (SÖ-FS 1983: 74) om folkhögskolans undervisningsvolym. Likaså skall

berörda folkhögskolor kunna få ett särskilt statsbidrag med högst 25 000 kr. per kurs.

Enligt motion 1983/84: 2956 bör det särskilda bidraget om 25 000 kr. per kurs inte betalas ut. Medlen bör i stället användas till att öka ramen med ytterligare 5 000 elevveckor utöver de 10 000 elevveckor som nämns i propositionen (yrkande 26). Motionärerna yrkar också att riksdagen skall besluta att kurserna för arbetslös ungdom skall få vara av varierande längd (yrkande 27). Med detta avses i motionen att kurserna skall få omfatta mer än tio veckor.

Enligt utskottets mening är det inte lämpligt att nu ändra reglerna för statsbidrag till kurser vid folkhögskola för arbetslös ungdom genom att ta bort det särskilda bidraget om 25 000 kr. per kurs. Folkhögskolorna har i sin planering utgått från att detta bidrag skall utgå även nästa budgetår. Riksdagen bör avslå motion 1983/84: 2956 yrkande 26 och utan erinran lägga till handlingarna vad som anförs i propositionen.

Utskottet kan inte heller biträda motionsyrkandet om att kurserna för arbetslös ungdom skall få omfatta mer än 10 veckor. Kurserna är bl. a. avsedda att vara en introduktion till vidare utbildning. De bör då inte ha samma längd som de ordinarie längre folkhögskolekurser som bedrivs utan extra bidrag. En förlängning av kurstiden skulle också medföra att färre kurser kan anordnas. Utskottet föreslår att riksdagen avslår motion 1983/84: 2956 yrkande 27 och utan erinran lägger till handlingarna även denna del av propositionen.

Utskottet har inte något att erinra mot vad som i övrigt anförs under avsnittet Vuxenutbildning om kommunal vuxenutbildning och grundutbildning för vuxna samt utbildning vid folkhögskola och föreslår att riksdagen utan erinran lägger till handlingarna vad som anförts av proposition 1983/84: 150.

Förändringarna på arbetsmarknaden till följd av att ny teknik införs blir enligt föredragande statsrådet särskilt kännbara för de kortutbildade. Därför bör en särskild utbildningsinsats i datateknik övervägas för dem. Frågorna om former för och finansiering av en bredare utbildningsinsats av detta slag kommer att behandlas med förtur inom regeringskansliet.

Enligt motion 1983/84: 2934 (yrkande 4) bör ett ökat datakunnande byggas upp från grunden och ha en breddutbildning för alla som bas. I beredningsarbetet inom regeringskansliet bör ingå som en del att studieförbunden skall få ekonomiska förutsättningar för att delta i denna utbildning.

Utskottet anser att riksdagen inte behöver göra något särskilt uttalande för att studieförbunden skall få delta i kommande breddutbildning i data såsom de tidigare gjort. I utbildningsutskottets betänkande 1983/84: 14 (s. 9) uttalade utskottet att den stora förändring av samhället som datatekniken innebär gör att både samhälle och individer står bättre rustade om kunskaper sprids till så många människor och kategorier som möjligt. Därför ser utskottet med tillfredsställelse att en insats särskilt riktad till de

kortutbildade förbereds. Med det anförda föreslår utskottet att riksdagen avslår motion 1983/84: 2934 yrkande 4 och utan erinran lägger till handlingarna vad som anförs i proposition 1983/84: 150 om utbildning i data och ny teknik för kortutbildade.

Högskola och forskning

Den reguljära studiefinansieringen inom forskarutbildningen är utbildningsbidrag, som f. n. utgår med 5 610 kr. per månad. Antalet utbildningsbidrag är ca 3 240. För att främja rekryteringen av forskarstuderande får doktorandtjänster inrättas vid forskningsråden inom utbildningsdepartementets och jordbruksdepartementets verksamhetsområden. Försöksvis kan doktorandtjänster finnas även vid högskoleenhet under tiden den 1 juli 1983–30 juni 1988. Doktorandtjänst vid högskoleenhet bekostas med medel som har anvisats till utbildningsbidrag för doktorander.

Föredragande statsrådet finner det skäligt att utbildningsbidraget höjs med 440 kr. per månad fr. o. m. den 1 juli 1984 samtidigt som utbildningsbidragen inom arbetsmarknadsutbildningen höjs.

Till följd av denna höjning föreslås riksdagen anvisa ytterligare medel under de nio fakultetsanslagen, under anslaget till temaorienterad forskning samt under anslaget till kommunal högskoleutbildning, sammanlagt 17,2 milj. kr.

Enligt motion 1983/84: 2956 (yrkande 29) bör utbildningsbidragen kompletteras med ett särskilt rekryteringsbidrag om 20 kr. per dag, vilket medför ett fördubblat medelsbehov i förhållande till regeringens förslag.

I motion 1983/84: 2940 (yrkande 4) föreslås att riksdagen skall avslå förslaget i propositionen om höjning av utbildningsbidragen och att medlen i stället skall användas för att inrätta flera doktorandtjänster, antingen genom omvandling av utbildningsbidrag till 280 doktorandtjänster eller genom inrättande av 125 helt nya tjänster.

Utskottet instämmer med föredragande statsrådet att det är skäligt att utbildningsbidragen höjs. Som utskottet redovisat finns en möjlighet att använda medel anvisade för utbildningsbidrag till att inrätta doktorandtjänster vid högskoleenhet. Utskottet kan inte tillstyrka yrkande 4 i motion 1983/84: 2940 om att nivån på utbildningsbidragen skall vara oförändrad.

Utskottet kan av statsfinansiella skäl inte tillstyrka den ytterligare höjning av utbildningsbidragen som föreslås i motion 1983/84: 2956. Riksdagen bör därför avslå motionens yrkande 29. Riksdagen bör således anvisa de i propositionen begärda medlen.

Åberopande det anförda hemställer utskottet under

Skolväsendet

1. att riksdagen beträffande lärlingsutbildning som alternativ till annan utbildning i gymnasieskolan avslår motionerna 1983/84: 2934 yrkande 1 och 1983/84: 2940 yrkande 2,
2. att riksdagen beträffande ett framtida statsbidragssystem för lärlingsutbildning avslår motion 1983/84: 2934 yrkande 3,
3. att riksdagen beträffande färdigutbildning inom lärlingsutbildningen avslår motion 1983/84: 2934 yrkande 2,
4. att riksdagen beträffande förslag om ett nytt lärlingssystem fr. o. m. läsåret 1985/86 avslår motion 1983/84: 2940 yrkande 1,
5. att riksdagen med bifall till proposition 1983/84: 150 och med avslag på motion 1983/84: 2945 i denna del godkänner vad som i propositionen har förordats om rekryteringsbidrag budgetåret 1984/85 för platser i gymnasial lärlingsutbildning,
6. att riksdagen med bifall till proposition 1983/84: 150 och med avslag på motion 1983/84: 2945 i denna del medger att kostnaderna för rekryteringsbidraget ersätts ur det under åttonde huvudtiteln uppförda förslagsanslaget Bidrag till driften av gymnasieskolor,

Vuxenutbildning

7. att riksdagen beträffande ansvaret för vissa ökade vuxenutbildningsinsatser för arbetslösa med avslag på motion 1983/84: 2940 yrkande 3 utan erinran lägger till handlingarna vad som anförts i proposition 1983/84: 150,
8. att riksdagen beträffande särskilt bidrag till kurser vid folkhögskola för arbetslös ungdom med avslag på motion 1983/84: 2956 yrkande 26 utan erinran lägger till handlingarna vad som anförts i proposition 1983/84: 150,
9. att riksdagen beträffande längden på kurser vid folkhögskola för arbetslös ungdom med avslag på motion 1983/84: 2956 yrkande 27 utan erinran lägger till handlingarna vad som anförts i proposition 1983/84: 150,
10. att riksdagen beträffande ökade vuxenutbildningsinsatser i övrigt för arbetslösa m. m. inom kommunal vuxenutbildning och grundutbildning för vuxna samt vid folkhögskola utan erinran lägger till handlingarna vad som anförts i proposition 1983/84: 150,
11. att riksdagen beträffande utbildning i data och ny teknik för kortutbildade med avslag på motion 1983/84: 2934 yrkande 4 utan erinran lägger till handlingarna vad som anförts i proposition 1983/84: 150,

Högskola och forskning

12. att riksdagen beträffande studiefinansieringen inom forskarutbildningen med bifall till proposition 1983/84: 150 och med avslag på motionerna 1983/84: 2956 yrkande 29 och 1983/84: 2940 yrkande 4
- a. till *Humanistiska fakulteterna* för budgetåret 1984/85, utöver vad som föreslagits i UbU 1983/84: 28, under åttonde huvudtiteln anvisar ytterligare reservationsanslag av 2 334 000 kr.,
 - b. till *Teologiska fakulteterna* för budgetåret 1984/85, utöver vad som föreslagits i UbU 1983/84: 28, under åttonde huvudtiteln anvisar ytterligare reservationsanslag av 176 000 kr.,
 - c. till *Juridiska fakulteterna* för budgetåret 1984/85, utöver vad som föreslagits i UbU 1983/84: 28, under åttonde huvudtiteln anvisar ytterligare reservationsanslag av 206 000 kr.,
 - d. till *Samhällsvetenskapliga fakulteterna* för budgetåret 1984/85, utöver vad som föreslagits i UbU 1983/84: 28, under åttonde huvudtiteln anvisar ytterligare reservationsanslag av 2 738 000 kr.,
 - e. till *Medicinska fakulteterna* för budgetåret 1984/85, utöver vad som föreslagits i UbU 1983/84: 28, under åttonde huvudtiteln anvisar ytterligare reservationsanslag av 2 293 000 kr.,
 - f. till *Odontologiska fakulteterna* för budgetåret 1984/85, utöver vad som föreslagits i UbU 1983/84: 28, under åttonde huvudtiteln anvisar ytterligare reservationsanslag av 421 000 kr.,
 - g. till *Farmaceutiska fakulteten* för budgetåret 1984/85, utöver vad som föreslagits i UbU 1983/84: 28, under åttonde huvudtiteln anvisar ytterligare reservationsanslag av 236 000 kr.,
 - h. till *Matematisk-naturvetenskapliga fakulteterna* för budgetåret 1984/85, utöver vad som föreslagits i UbU 1983/84: 28, under åttonde huvudtiteln anvisar ytterligare reservationsanslag av 4 458 000 kr.,
 - i. till *Tekniska fakulteterna* för budgetåret 1984/85, utöver vad som föreslagits i UbU 1983/84: 28, under åttonde huvudtiteln anvisar ytterligare reservationsanslag av 4 046 000 kr.,
 - j. till *Temaorienterad forskning* för budgetåret 1984/85, utöver vad som föreslagits i UbU 1983/84: 28, under åttonde huvudtiteln anvisar ytterligare reservationsanslag av 181 000 kr., samt
 - k. till *Bidrag till kommunal högskoleutbildning m.m.* för budgetåret 1984/85, utöver av riksdagen tidigare anvisat belopp¹,

¹ Prop. 1983/84: 100 bil. 10 p. D 14, UbU 1983/84: 21, rskr 1983/84: 239.

under åttonde huvudtiteln anvisar ytterligare reservationsanslag av 100 000 kr.

Stockholm den 24 maj 1984

På utbildningsutskottets vägnar

GEORG ANDERSSON

Närvarande vid ärendets slutbehandling: Georg Andersson (s), Kerstin Göthberg (c), Per Unckel (m), Bengt Wiklund (s), Rune Rydén (m), Helge Hagberg (s), Birgitta Rydle (m), Lars Svensson (s), Göran Allmér (m), Björn Samuelson (vpk), Margot Wallström (s), Larz Johansson (c), Ingvar Johnsson (s), Barbro Nilsson i Örnköldsvik (s) och Linnea Hörlén (fp).

Reservationer

1. Lärlingsutbildning som alternativ till annan utbildning i gymnasieskolan (mom. 1)

Kerstin Göthberg (c), Per Unckel (m), Rune Rydén (m), Birgitta Rydle (m), Göran Allmér (m), Larz Johansson (c) och Linnea Hörlén (fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 5 börjar "Vad gäller" och slutar "1983/84: 2940 yrkande 2" bort ha följande lydelse:

Den reguljära gymnasiala lärningsutbildningen är enligt utskottets mening en utbildningsform som är likvärdig med övrig gymnasial utbildning. Den bör därför kunna vara ett alternativ till linjer och specialkurser i gymnasieskolan, om eleverna så önskar. Detta bör riksdagen med bifall till motionerna 1983/84: 2934 yrkande 1 och 1983/84: 2940 yrkande 2 som sin mening ge regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 1 bort ha följande lydelse:

1. att riksdagen beträffande lärningsutbildning som alternativ till annan utbildning i gymnasieskolan med bifall till motionerna 1983/84: 2934 yrkande 1 och 1983/84: 2940 yrkande 2 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

2. Framtida statsbidragssystem för lärningsutbildning (mom. 2)

Kerstin Göthberg (c) och Larz Johansson (c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 5 börjar "Utskottet har" och på s. 6 slutar "1983/84: 2934 yrkande 3" bort ha följande lydelse:

Enligt utskottets mening bör ett framtida statsbidragssystem konstrueras så att bidrag utgår till lärlingslöner. Även andra faktorer bör beaktas, t. ex. materialkostnader, handledningskostnader och kostnader för utvecklings- och försöksverksamhet. Riksdagen bör med bifall till motion 1983/84: 2934 yrkande 3 hos regeringen begära förslag om ett nytt statsbidragssystem för lärlingsutbildning.

dels att utskottets hemställan under 2 bort ha följande lydelse:

2. att riksdagen beträffande framtida statsbidragssystem för lärlingsutbildning med bifall till motion 1983/84: 2934 yrkande 3 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

3. Färdigutbildning inom lärlingsutbildningen (mom. 3)

Kerstin Göthberg (c), Per Unckel (m), Rune Rydén (m), Birgitta Rydle (m), Göran Allmér (m), Larz Johansson (c) och Linnea Hörlén (fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 6 börjar "Det ankommer" och slutar "1983/84: 2934 yrkande 2" bort ha följande lydelse:

Enligt utskottets mening bör statsbidrag även fortsättningsvis utgå till nuvarande slag av färdigutbildning inom lärlingsutbildningen. Härigenom möjliggörs en treårig utbildning bl. a. i udda yrken. Detta bör riksdagen med bifall till motion 1983/84: 2934 yrkande 2 som sin mening ge regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 3 bort ha följande lydelse:

3. att riksdagen beträffande färdigutbildning inom lärlingsutbildningen med bifall till motion 1983/84: 2934 yrkande 2 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

4. Förslag om nytt lärlingssystem fr. o. m. läsåret 1985/86 (mom. 4)

Per Unckel, Rune Rydén, Birgitta Rydle och Göran Allmér (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 6 börjar "Utskottet erinrar" och slutar "1983/84: 2940 yrkande 1" bort ha följande lydelse:
lydelse:

Utskottet anser att betydande kvalitativa vinster kan uppnås genom en överflyttning av väsentliga delar av gymnasieskolans yrkesinriktade utbildning till lärlingsutbildning. Genom lärlingsutbildning kan eleverna ges en utbildning som är anpassad både efter den enskilde elevens intresse och efter arbetslivets krav. Härvid kan undervisningen i fackteori och arbetsteknik samt andra ämnen förenas med förtrogenhet med arbetslivets regler och krav, vilket underlättar unga människors introduktion på arbetsmarknaden.

Åtskilliga kommuner står i dag inför behovet av omfattande moderniseringar av den maskinella utrustningen i gymnasieskolan. Skall den gymnasiala yrkesutbildningen ha några möjligheter att godtagbart förbereda den unga generationen för yrkeslivet, är en modern maskinell utrustning nödvändig. Det är ekonomiskt klokt att genom lärlingsutbildning dra nytta av den utrustning företagen förfogar över. Knappa offentliga utbildningsresurser kan därigenom satsas på andra angelägna områden.

Utskottet instämmer i vad som anförs i motion 1983/84: 2940 om hur ett nytt lärlingssystem bör byggas upp. Innan en lärlingsreform av större omfattning beslutas, är det nödvändigt att riksdagen uppdrar åt regeringen att lösa ett antal återstående frågor. Vidare bör regeringen ta kontakt med arbetsmarknadens parter och branschorganisationerna för att diskutera formerna för deras medverkan i utbildningen m. m. Riksdagen bör med bifall till motion 1983/84: 2940 yrkande I som sin mening ge regeringen till känna vad utskottet här har anfört.

dels att utskottets hemställan under 4 bort ha följande lydelse:

4. att riksdagen beträffande förslag om nytt lärlingssystem fr. o. m. läsåret 1985/86 med bifall till motion 1983/84: 2940 yrkande I som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

5. Rekryteringsbidrag budgetåret 1984/85 för platser i gymnasial lärlingsutbildning (mom. 5 och 6)

Björn Samuelson (vpk) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 6 börjar "Utskottet som" och slutar "av gymnasieskolor" bort ha följande lydelse:

Utskottet föreslår att riksdagen med bifall till motion 1983/84: 2945 avslår regeringens förslag om rekryteringsbidrag budgetåret 1984/85 för platser i gymnasial lärlingsutbildning. Mot bakgrund av de nedskärningar som under en följd av år drabbat gymnasieskolan finns det ingen anledning att ta medel ur gymnasieskolanslaget och ge dessa till företag.

dels att utskottets hemställan under 5 och 6 bort ha följande lydelse:

5. att riksdagen beträffande rekryteringsbidrag budgetåret 1984/85 för platser i gymnasial lärlingsutbildning med bifall till motion 1983/84: 2945 i denna del avslår proposition 1983/84: 150,
6. att riksdagen beträffande ersättande av vissa kostnader ur det under åttonde huvudtiteln uppförda förslagsanslaget Bidrag till driften av gymnasieskolor med bifall till motion 1983/84: 2945 i denna del avslår proposition 1983/84: 150,

6. Ansvaret för vissa ökade vuxenutbildningsinsatser för arbetslösa m. m. (mom. 7 och 10)

Per Unckel, Rune Rydén, Birgitta Rydle och Göran Allmér (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 7 börjar "Utskottet vill" och slutar "yrkande 3" bort ha följande lydelse:

Utskottet instämmer i motionärernas uppfattning om hur arbetsmarknadsmotiverad utbildning bör organiseras. Det är inte lämpligt att utvidga ordinarie vuxenutbildning på det i propositionen angivna sättet. I stället bör man inom de ekonomiska ramarna för arbetsmarknadsåtgärder upphandla den utbildning som behövs av arbetsmarknadsskäl. Man kan därvid om man så önskar anlita den kommunala vuxenutbildningen och folkhögskolan genom att upphandla utbildning där. Alternativt kan andra utbildningsanordnare bli aktuella. Några ramförändringar behöver inte genomföras i något av alternativen. Vad utskottet här anfört bör riksdagen med bifall till motion 1983/84: 2940 yrkande 3 som sin mening ge regeringen till känna.

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 8 börjar "Utskottet här" och slutar "1983/84: 150" bort utgå.

dels att utskottets hemställan under 7 och 10 bort ha följande lydelse:

7 och 10. att riksdagen beträffande ansvaret för vissa ökade vuxenutbildningsinsatser för arbetslösa med bifall till motion 1983/84: 2940 yrkande 3 och med anledning av proposition 1983/84: 150 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört.

7. Kurser vid folkhögskola för arbetslös ungdom (mom. 8 och 9)

Linnea Hörlén (fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 8 börjar "Enligt utskottets" och slutar "av propositionen" bort ha följande lydelse:

Utskottet har erfarit att många rörelsefolkhögskolor hellre ser att antalet kurser för arbetslös ungdom ökas än att ett mindre antal kurser får det särskilda bidraget om 25 000 kr. per kurs.

Det finns också ett allmänt önskemål om att få anordna längre kurser än tio veckor. En möjlighet att anordna vissa längre kurser skulle göra deltagarna i dessa bättre rustade på arbetsmarknaden och ge dem längre tid att söka och finna ett arbete till dess kursen är slut. En effekt av flera längre kurser kan bli att färre kurser kan anordnas om inte samtidigt något kortare kurser också anordnas. Detta bör enligt utskottets mening kunna accepteras med tanke på fördelarna med längre kurser.

Vad utskottet här anfört om kurser vid folkhögskola för arbetslös ung-

dom bör riksdagen med bifall till motion 1983/84: 2956 yrkandena 26 och 27 som sin mening ge regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 8 och 9 bort ha följande lydelse:

8. att riksdagen beträffande särskilt bidrag till kurser vid folkhögskola för arbetslös ungdom med bifall till motion 1983/84: 2956 yrkande 26 och med anledning av proposition 1983/84: 150 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,
9. att riksdagen beträffande längden på kurser vid folkhögskola för arbetslös ungdom med bifall till motion 1983/84: 2956 yrkande 27 och med anledning av proposition 1983/84: 150 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

8. Inriktningen av datautbildning för vuxna (mom. 11)

Kerstin Göthberg (c) och Larz Johansson (c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 8 börjar "Utskottet anser" och på s. 9 slutar "för kortutbildade" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser, i likhet med motionärerna att ett ökat datakunnande bör byggas upp från grunden där en breddutbildning som riktar sig till alla utgör basen. I utbildningsutskottets betänkande 1983/84: 14 (s. 9) uttalade utskottet att den stora förändring av samhället som datatekniken innebär gör att både samhälle och individer står bättre rustade om kunskaper sprids till så många människor och kategorier som möjligt.

I en sådan utbildningsinsats bör man i första hand engagera studieförbunden och därför bör det fortsatta beredningsarbetet inriktas på att ge dessa ekonomiska förutsättningar för denna uppgift.

Med det anförda tillstyrker utskottet motion 1983/84: 2934 yrkande 4.

dels att utskottets hemställan under 11 bort ha följande lydelse:

11. att riksdagen beträffande inriktningen av datautbildning för vuxna med bifall till motion 1983/84: 2934 yrkande 4 och med anledning av proposition 1983/84: 150 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

9. Studiefinansieringen inom forskarutbildningen (mom. 12)

Per Unckel, Rune Rydén, Birgitta Rydle och Göran Allmér (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 9 börjar "Utskottet instämmer" och slutar "begärda medlen" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser att utbildningsbidragen inom forskarutbildningen successivt bör omvandlas till doktorandtjänster. Doktorandtjänster ger en bättre försörjning för de studerande och berättigar till fullgott socialförsäk-

ringsskydd. Riksdagen bör därför som sin mening ge regeringen till känna att de medel som i proposition 1983/84: 150 beräknats för höjning av utbildningsbidragen i stället skall användas för att göra en ökning av antalet doktorandtjänster möjlig i enlighet med motion 1983/84: 2940 yrkande 4. Av statsfinansiella skäl kan utskottet inte tillstyrka den ökade medelstillelse som föreslås i motion 1983/84: 2956 yrkande 29. Riksdagen bör således anvisa 17,2 milj. kr. för att öka antalet doktorandtjänster. Det bör ankomma på regeringen att fördela dessa medel på olika områden.

dels att utskottets hemställan under 12 bort ha följande lydelse:

12. att riksdagen beträffande studiefinansieringen inom forskarutbildningen med bifall till motion 1983/84: 2940 yrkande 40, med anledning av proposition 1983/84: 150 samt med avslag på motion 1983/84: 2956 yrkande 29 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört samt till *Extra medel till doktorandtjänster* för budgetåret 1984/85 under åttonde huvudtiteln anvisar ett reservationsanslag av 17 200 000 kr.

10. Studiefinansieringen inom forskarutbildningen (mom. 12)

Linnea Hörlén (fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 9 börjar "Utskottet instämmer" och slutar "begärda medlen" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser att antalet doktorandtjänster på sikt måste öka för att därigenom trygga studiefinansieringen inom forskarutbildningen. I reservation nr 10 till utbildningsutskottets betänkande 1983/84: 28 har därför en ökning av antalet doktorandtjänster med 100 tillstyrts. Utbildningsbidragen kommer dock under överskådlig tid att alljämt vara den främsta finansieringsmöjligheten för forskarstuderande varför nödvändiga uppräkningsåtgärder av dessa självfallet måste göras. Utskottet anser därför att utbildningsbidragen inom forskarutbildningen måste höjas mer än vad som föreslås i proposition 1983/84: 150 såväl av sociala skäl som för att underlätta rekryteringen. Ett särskilt rekryteringsfrämjande tillägg bör därför utgå i enlighet med motion 1983/84: 2956. Därigenom kommer utbildningsbidragen att utgå med 6 490 kr. per månad. Detta medför ett fördubblat medelsbehov jämfört med regeringens förslag totalt och under resp. anslag. Riksdagen bör därför avslå motion 1983/84: 2940 yrkande 4.

dels att utskottets hemställan under 12 bort ha följande lydelse:

12. att riksdagen beträffande studiefinansieringen inom forskarutbildningen med bifall till motion 1983/84: 2956 yrkande 29, med anledning av proposition 1983/84: 150 och med avslag på motion 1983/84: 2040 yrkande 4 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört samt

- a. till *Humanistiska fakulteterna* för budgetåret 1984/85, utöver vad som föreslagits i UbU 1983/84: 28, under åttonde huvudtiteln anvisar ytterligare reservationsanslag av 4 668 000 kr.,
- b. till *Teologiska fakulteterna* för budgetåret 1984/85, utöver vad som föreslagits i UbU 1983/84: 28, under åttonde huvudtiteln anvisar ytterligare reservationsanslag av 352 000 kr.,
- c. till *Juridiska fakulteterna* för budgetåret 1984/85, utöver vad som föreslagits i UbU 1983/84: 28, under åttonde huvudtiteln anvisar ytterligare reservationsanslag av 412 000 kr.,
- d. till *Samhällsvetenskapliga fakulteterna* för budgetåret 1984/85, utöver vad som föreslagits i UbU 1983/84: 28, under åttonde huvudtiteln anvisar ytterligare reservationsanslag av 5 476 000 kr.,
- e. till *Medicinska fakulteterna* för budgetåret 1984/85, utöver vad som föreslagits i UbU 1983/84: 28, under åttonde huvudtiteln anvisar ytterligare reservationsanslag av 4 586 000 kr.,
- f. till *Odontologiska fakulteterna* för budgetåret 1984/85, utöver vad som föreslagits i UbU 1983/84: 28, under åttonde huvudtiteln anvisar ytterligare reservationsanslag av 842 000 kr.,
- g. till *Farmaceutiska fakulteten* för budgetåret 1984/85, utöver vad som föreslagits i UbU 1983/84: 28, under åttonde huvudtiteln anvisar ytterligare reservationsanslag av 472 000 kr.,
- h. till *Matematisk-naturvetenskapliga fakulteterna* för budgetåret 1984/85, utöver vad som föreslagits i UbU 1983/84: 28, under åttonde huvudtiteln anvisar ytterligare reservationsanslag av 8 916 000 kr.,
- i. till *Tekniska fakulteterna* för budgetåret 1984/85, utöver vad som föreslagits i UbU 1983/84: 28, under åttonde huvudtiteln anvisar ytterligare reservationsanslag av 8 092 000 kr.,
- j. till *Temaorienterad forskning* för budgetåret 1984/85, utöver vad som föreslagits i UbU 1983/84: 28, under åttonde huvudtiteln anvisar ytterligare reservationsanslag av 362 000 kr.,
- k. till *Bidrag till kommunal högskoleutbildning m. m.* för budgetåret 1984/85, utöver av riksdagen tidigare anvisat belopp¹, under åttonde huvudtiteln anvisar ytterligare reservationsanslag av 200 000 kr.

¹ Prop. 1983/84: 100 bil. 10 p. D 14, UbU 1983/84: 21, rskr 1983/84: 239.

Särskilda yttranden

1. Lärlingsutbildning (mom. 1–6)

Linnea Hörlén (fp) anför:

Då folkpartiet i motion 1983/84: 1259 utvecklat sin syn på lärlingsutbildningen och på hur denna bör organiseras har vi i samband med behandlingen av proposition 1983/84: 150 avstått från vidare yrkanden i detta sammanhang. Vi har valt att ansluta oss till de reservationer i dagens betänkande som sammanfaller med yrkandena i vår nyss nämnda motion och hänvisar f. ö. till tidigare ställningstaganden under innevarande riksmöte.

2. Längden på kurser vid folkhögskola för arbetslös ungdom (mom. 9)

Björn Samuelson (vpk) anför:

Jag anser att många fördelar kan vinnas för både folkhögskolan och eleverna om kurserna för arbetslös ungdom kan omfatta mer än tio veckor. Möjligheter till längre kurser inom folkhögskolan kan ge stora fördelar i vad avser elevernas bildning och fostran. Därigenom ger kurserna deltagarna ett bättre utgångsläge på arbetsmarknaden. Det är därför min förhoppning att en ändring av reglerna skall kunna genomföras framdeles.

